

AZ ÉRDEKLŐDÉS PÁLYAVÁLASZTÁSI TANÁCSADÁSBAN TÖRTÉNŐ FELTÁRÁSA KARRIERTÁBLA SEGÍTSÉGÉVEL

T-10

Tudlik Csilla

Eszterházy Károly Egyetem

Kulcsszavak: érdeklődés; pályaválasztás; kérdőív

A személyhez illeszkedő foglalkozás, pálya megtalálásának egyik lépése az érdeklődés feltárása. A tanácsadói munka eszköze az érdeklődést mérő kérdőív, mely gyorsan nyújt kellő információt a tanácsadói beszélgetéshez. Fontos tehát, hogy aktualizált, részletes, friss és korosztályhoz illő eszközzel dolgozzanak a szakemberek.

A Karriertábla elnevezésű érdeklődést feltáró eszközt 2016-ban használtuk először a tanácsadói munkában. Eredeti változatát az Oklahoma Department of Career and Technology Education munkatársai készítették és bocsátották rendelkezésünkre; azt fordítás és adaptálás után próbának vetettünk alá.

Egyéni tanácsadásban résztvevő középiskolások egy csoportján (N=150) vizsgáltuk meg a kérdőív alkalmazását. A következő kérdésekre kerestük a választ: 1. Alkalmas-e a korosztály érdeklődésének feltárására? 2. Kellő információt nyújt-e ahhoz, hogy a tanácsadói protokoll része lehessen? 3. Eredményei a magyar oktatási rendszerben értelmezhetők-e?

A következő megállapításokra jutottunk: A kérdőív nyelvezete és hossza megfelel a középiskolás korosztály szintjének, és a próba során szerzett tapasztalatok alapján a fordítás is finomításra került.

Az eszköz rendkívül információdús, szerkesztéséből adódóan többféle dimenzió, az érdeklődés, illetve egyéb személyiségjegyek (pl. monotóniatűrés, szociális készségek stb.) szintjére is utal, valamint további vizsgálatok (pl. térlátás, figyelem) szükségességére is rámutathat.

A kérdőív által felkínált 16 érdeklődési kör illeszkedik a magyar felsőoktatási szakterületekhez, ezáltal azonosíthatóvá válhatnak a tanácskérő által keresett képzések. Bizonyos területeken (pl. oktatás, egészségügy, jog, gazdálkodás) egyértelmű jelzést ad a személyiséghez illeszkedő szakterületekről, máshol (pl. sport és az elméleti tevékenységek) ezek nehezen, de tanácsadói tapasztalattal megragadhatók a kérdőív segítségével.

A vizsgált középiskolai csoport adatainak elemzésével elkülöníthető az extrém, az erős, a közepes és a gyenge érdeklődés szintje. A tanácsadás során az erős és az extrém megnyilvánulásokra érdemes alapozni, azok kellő vonzódást jeleznek a terület iránt.

Az eszköz felhasználását elsősorban tanácsadásban dolgozó szakembereknek ajánljuk, de a középiskolák pályaorientációs munkáját is segítheti azáltal, hogy feltárja az egyébként nehezen megfogalmazott kedvelt tevékenységek, tulajdonságok és témák listáját.

További minták bevonásával a Karriertábla alkalmas lehet annak megállapítására, milyen általános jellemzőkkel bírnak a korosztályba tartozók, van-e közösen preferált érdeklődési terület, illetve mely tantárgyak tanulását élvezik leginkább a fiatalok.